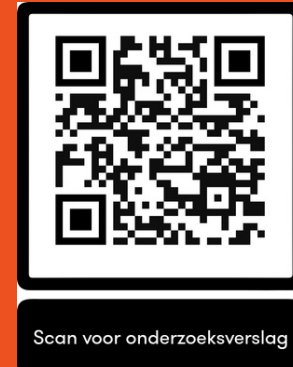

COACHGESPREKKEN DIE MOTIVEREN

ONTWERPCRITERIA TER BEVORDERING VAN RELATIE, COMPETENTIE EN AUTONOMIE

Arnold Croezen - Liemerscollege Agora - juni 2025

PRAKTIJKVRAAG

"Welke ontwerpcriteria moet het coachteam van Liemerscollege Agora hanteren om coachgesprekken te voeren die bijdragen aan het vergroten van de relatie, competentie en autonomie van de leerling?"

ONDERZOEKSDOEL

Ontwikkelen van bruikbare ontwerpcriteria gebaseerd op theorie, leerlingpercepties en feedback van coaches.

METHODOLOGIE

Dit onderzoek is uitgevoerd als een mixed-methods studie, waarbij zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens zijn verzameld om een volledig beeld te krijgen van de werking van coachgesprekken op het Liemerscollege Agora.

Kwantitatieve data:

Bij 70+ onderbouwleerlingen is de Intrinsic Motivation Inventory (IMI) afgenomen. Deze vragenlijst, gebaseerd op de Zelfdeterminatietheorie (Deci & Ryan, 2000), meet in hoeverre leerlingen relatie, competentie en autonomie ervaren in hun coachgesprekken.

- De IMI werd twee keer afgenomen: in week 10 (beginmeting) en in week 22 (eindmeting).

Kwalitatieve data:

Alle 7 coaches ontvingen een vragenlijst met stellingen over ontwerpcriteria voor effectieve coachgesprekken (3 ingevuld)

- De vragen waren gekoppeld aan de drie psychologische basisbehoeften.
- Coaches gaven aan welke strategieën zij toepassen in hun gesprekken.

Doel:

Inzicht verkrijgen in hoe leerlingen coachgesprekken ervaren én welke elementen volgens coaches bijdragen aan motivatie en ontwikkeling. Op basis hiervan zijn praktische ontwerpcriteria geformuleerd.

THEORETISCH KADER

Coachgesprekken binnen het Agora-onderwijs zijn (semi)gestructureerde gesprekken tussen coach en leerling die gericht zijn op het stimuleren van zelfsturing en persoonlijke groei.

Dit onderzoek richt zich op **ontwerpcriteria**: duidelijke richtlijnen die coachgesprekken effectiever maken in het ondersteunen van drie psychologische basisbehoeften uit de Zelfdeterminatietheorie (ZDT):

- Relatie:** Een gevoel van vertrouwen, veiligheid en wederzijds respect tussen coach en leerling. Leerlingen voelen zich gehoord en begrepen.
- Competentie:** Het gevoel bekwaam te zijn. Coaches versterken dit door positieve feedback, doelen stellen en voortgang erkennen.
- Autonomie:** De ruimte om keuzes te maken en eigen leerdoelen te formuleren. Autonomie groeit wanneer leerlingen regie mogen nemen over hun leerproces.

Effectieve coachgesprekken versterken deze drie kernbehoeften, en vormen zo de motor van intrinsieke motivatie.

RESULTATEN/BEVINDINGEN

Descriptives

	COMP	INTEREST	AUT	SPANN
N	88	87	87	87
Missing	6	7	7	7
Mean	4.13	3.67	3.92	2.82
Median	4.20	3.86	3.80	2.60
Standard deviation	1.15	1.34	1.22	1.11
Minimum	1.00	0.857	1.60	0.800
Maximum	6.20	6.29	7.00	5.20

Figuur 1 resultaten IMI vragenlijst, beginafname, week 10

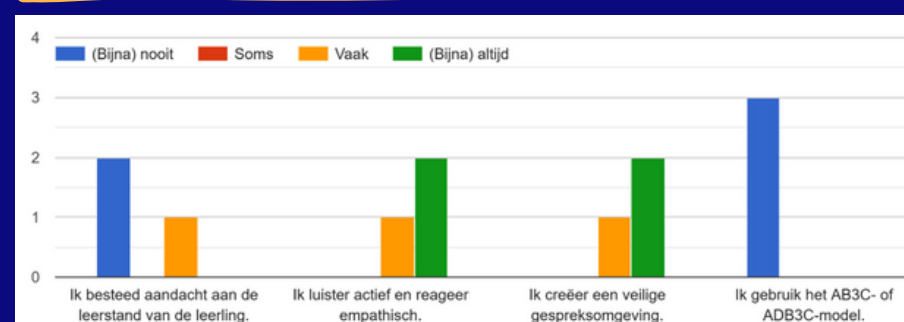
Descriptives

	COMP	INTEREST	AUT	SPANN
N	71	71	71	71
Missing	23	23	23	23
Mean	4.25	3.65	4.01	2.80
Median	4.40	3.86	4.00	2.60
Standard deviation	1.13	1.39	1.19	1.15
Minimum	1.00	0.857	1.80	0.800
Maximum	6.20	6.29	7.00	5.20

Figuur 2 resultaten IMI vragenlijst, eindafname, week 22

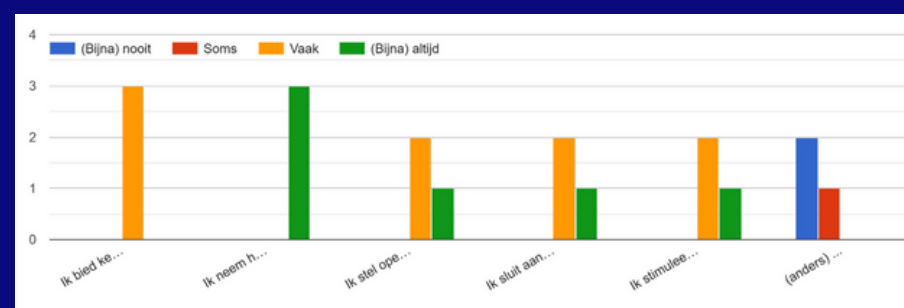
Ontwerpcriteria gericht op het versterken van relatie.

Ik besteed aandacht aan de leerstand (modus) van de leerling.
Ik luister actief en reageer empathisch.
Ik creëer een veilige gespreksomgeving.
Ik gebruik het AB3C- of ADB3C-model.

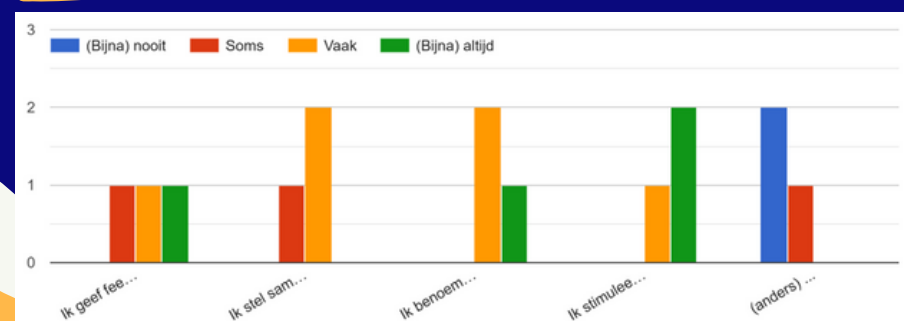
Ontwerpcriteria gericht op het versterken van autonomie.

Ik bied keuzemogelijkheden binnen het gesprek.
Ik neem het perspectief van de leerling serieus.
Ik stel open reflectieve vragen (categorie 3-vragen).
Ik sluit aan bij interesses en doelen van de leerling.
Ik stimuleer eigenaarschap (leerling stelt doelen en plant acties).

Ontwerpcriteria gericht op het versterken van competentie.

Ik geef feedback op taak, strategie, leerstand en persoonskwaliteiten.
Ik stel samen met de leerling concrete leerdoelen op.
Ik benoem voortgang en ontwikkeling.
Ik stimuleer reflectie op het leerproces.

CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

De verschillen tussen de begin- en eindmetingen zijn klein. Leerlingen lijken coachgesprekken iets positiever te ervaren op het gebied van relatie, competentie en autonomie, maar dit verschil is niet significant. Mogelijke verklaringen kunnen ook zijn dat leerlingen meer ervaring hebben opgedaan en de band met hun coach is versterkt.

Opvallend: de interesse in het coachgesprek nam licht af, wat niet strookt met wat de Zelfdeterminatietheorie voorspelt.

Aanbevelingen voor verbetering:

- Meer aandacht voor de leerstand (modus) van de leerling
- Gebruik van het ADB3C-model (Didactisch Coachen)
- Gerichtere feedback op taak, strategie en persoonlijke groei
- Samen met de leerling concrete doelen formuleren

Let op: slechts 3 van de 7 coaches vulden de vragenlijst in, wat de betrouwbaarheid van deze aanbevelingen beperkt.

